

22140025

BOSNIAN A: LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A : LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
BOSNIO A: LITERATURA – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)

Vendredi 9 mai 2014 (matin)

Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Napišite književni komentar na **jedan** od niže navedenih odlomaka:

1.

U toj zatvorskoj prostoriji prvi put sam se počeo boriti s ružnim snovima. Dotad sam rijetko kad sanjao, a i kad bi se to dogodilo ujutro se obično nisam sjećao snova. U tim snovima mi se nikad nije javljao — kao u lošim filmovima — Mirsadorov lik niti detalji onog ubojstva: sve su to bile manje-više beznačajne sitnice, ali su djelovale košmarno, kao kad stvari promatrate kroz dno
5 boce: sve je nenormalno i iskrivljeno. Ili nešto kao u *horror* filmovima, gdje i prizori s cvijećem djeluju pomalo zastrašujuće. Ipak, postojao je jedan detalj koji se provlačio kroz skoro svaku od tih košmarnih i zbrkanih slika — planinske magle. Na planinama magle obično dođu odjednom, doslovce niotkuda. Valjaju se u krupnim, gustim krpama, poput pramenova dima i imate osjećaj da ih možete hvatati rukama. Nazvati planinsku maglu maglom (u jednini) uvijek mi se činilo
10 nepreciznim: kao da je svaka od tih krpa bila magla za sebe. Te magle ponajčešće ne traju dugo, tako da vam, kad magle stanu, sve nalikuje na san.

Jedan san, koji sam sanjao pred zoru tog dana, sam posebno zapamtio. Ne vjerujem da ću ga ispričati na pravi način. Uvijek su me fascinirali pisci koji su znali na pravi način opisati snove. Pogotovo su me fascinirali detalji za koje nije strogo naznačeno da se radi o snovima,
15 ali već poslije prve rečenice skontate da vas podsjećaju na njih.

Sanjao sam zmiju. Kod nas se vjeruje da nema zloslutnijeg sna od snova u kojima se pojavljuju zmije. Nijednog drugog detalja (naravno, magle su se kao neizbježna kulisa javile i u ovom snu) — nekog krajolika ili neke druge boje osim boje zmije — iz tog sna se ne sjećam: kao da smo se ja i ta zmija nalazili u zrakopraznom prostoru. Zmija je bila pastelno plave boje i
20 bez ijedne šare. Bila mi je blizu nogu. Bio sam bos i nisam se bojao da će me ujesti, štoviše kao da sam to priželjkivao. Stajao sam mirno, a ona se sve više približavala mojim nogama. Omotala mi se oko jedne noge, a da se nisam ni pomakao. Tek kad sam osjetio njen hladni dodir, u meni se nešto počelo mijenjati. Na kraju sam naglo povukao nogu i, naravno, probudio se. Udario sam jako nogom o gornji krevet i prilično me zaboljelo. Bio sam sav u znoju. Vani je bila jaka
25 mjesečina, vidjelo se kao da je dan. Upadala je kroz prozor poput slapa: rešetke s prozora su se groteskno preslikavale po zidovima. Povukao sam udarenu nogu prema sebi i tek malo kasnije, kad sam malo došao sebi, vidio sam da mi se vezica od vreće za spavanje omotala oko te noge.

Vjerovao sam da se cijeli taj san ispleo oko te nesretne vezice. No, nisam oko toga puno razbijao glavu. Najviše sam vremena razmišljao o jednoj drugoj stvari: što bi moglo natjerati
30 čovjeka da mirno stoji dok se njegovim bosim nogama približava zmija? Doduše postojao je samo jedan logičan odgovor, ali sam ga odbacio kao banalan: ujed zmije kao pokušaj samoubojstva.

Josip Mlakić, *Kad magle stanu* (2007)

2.

Noć koju sam odsanjala

ocu Mesudu

Vozim se vlakom kroz mrak
zaustavlja se u mračnoj kući
izlazim iz kupea, ulazim u sobu
siluete sjede za stolom
5 na tanjirima oblačni oblaci
otac sjedi na sećiji
otpuhuje bijele dimove
u sobi počinje padati snijeg
odgurnuh tamnu večeru
10 tanjir se razbi kraj bratove stolice
on se škripavo nasmija
naše majke na ovom svijetu nema
svijeća je na stolu dogorijevala
otac kao za sebe reče majci
15 – Ženo moja, kupit ćemo djeci kruh –
sasiječe me misao poput sablje
majko moja toliko si topla
žar cigarete na očevim usnama dogorijeva
sestri ispadoše iz duše dva bolna uzdaha
20 pometoh pepeo sa poda, škripav smijeh
i dva bolna uzdaha, uzeh šibice te spalih
san o kući u kojoj nas više nema

Anjuša Horozović, *Skrila sam se u svoje rukopise* (1996)
